

інфляція є основною ціллю монетарної політики у довгостроковому періоді. Аналізуючи досвід зарубіжних країн, ми бачимо що завдяки цьому механізму багато країн подолали гіперінфляцію та стабілізували свою економіку, що є вагомим чинником для переконання в позитивній перспективі такого процесу.

Однак, на наш погляд, в Україні на сьогоднішній день, не має передумов для впровадження інфляційного таргетування в Україні, оскільки не має достатнього рівня суспільної довіри до влади і до банківських установ, в бізнесі панують негативні ділові очікування, а основним чинником стабілізації інфляційних процесів в державі залишається валютний курс. Тому перспективи ефективного режиму інфляційного таргетування в Україні є примарними, а тенденції його впровадження є згубними для національної економіки.

Ірина ШАСТКІВ

студент факультету фінансів

Тернопільський національний економічний університет

Науковий керівник:

викладач кафедри банківської справи В.Я. Рудан

КООРДИНАЦІЯ ФІСКАЛЬНОЇ ТА МОНЕТАРНОЇ ПОЛІТИКИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Стабільність фінансової системи України та динаміка темпів економічного розвитку були порушені дестабілізуючим впливом кризових явищ декількох останніх років. Вітчизняна економічна система вимагає виважених підходів до макроекономічного регулювання.

Тому, на сучасному етапі економічного розвитку України важливим завданням є забезпечення взаємодії в діяльності Уряду, Національного банку України. А саме, координація фіскальної та монетарної політики повинна полягати у забезпеченні стабільних темпів економічного зростання, цінової стабільності, відповідного рівня зайнятості, вирівнювання платіжного балансу, збільшення доходів населення [1, ст.210].

Координація бюджетно-податкової та грошово-кредитної політики держави за своєю суттю є функціональною проблемою, яка полягає у взаємоузгодженні дій суб'єктів бюджетної та монетарної влади, що спираються на певні повноваження, зафіксовані законами, нормативно-правовими актами і правилами [2, ст.566]. А саме, фіскальна та монетарна політика є скоординованою тоді, коли їх цілі є не суперечливими та спільними, а дії узгодженими.

Взаємодія фіскальної і монетарної політики це система прямих та опосередкованих взаємозв'язків на рівні значень цільових векторів фіскальної та монетарної політики і на рівні операційної діяльності уповноважених регуляторних органів, що супроводжується проведенням інституційних і процедурних заходів із періодичним повторенням, враховуючи динамічність економічних процесів.

При координації грошово-кредитної та фіскальної політики також необхідно враховувати їх взаємодію та вплив у сферах податкової політики, політики видатків та боргової політики.

В Україні механізм координації грошово-кредитної та фіскальної політики лише формується, багато організаційних аспектів є нерегульованими. Існує проблема недосконалості управління, проблема часової координації фіскальної та монетарної політики, наявність прихованого дефіциту бюджету країни.

Необхідність координації грошово-кредитної та бюджетно-податкової політики є об'єктивним явищем. Це обґрунтовується їх різними цілями, взаємним впливом і необхідністю компліментарності використовуваних інструментів. Питання розробки підходів щодо забезпечення подальшої координації грошово-кредитної та бюджетно-податкової політики є особливо актуальним для України в умовах переходу до монетарного режиму, що ґрунтується на ційовій стабільності. Перспективними напрямами в цьому плані є зниження фактора фіскального домінування у створенні грошової пропозиції, підвищення прозорості діяльності уряду та Національного банку України [3, с. 225].

Для України доцільним є перехід від координації грошово-кредитної і фіскальної політики на основі узгодження прогностичних показників у програмних документах на короткостроковий період (один рік) до закріплення правил і принципів, які визначають скоординовані основні параметри грошово-кредитної і фіскальної політики на середньостроковий період (до трьох років). Створення додаткових формальних органів координації грошово-кредитної і фіскальної політики на рівні вироблення політики та узгодження цілей є недоцільним. Питання координації цілей грошово-кредитної та фіскальної політики має вирішуватись шляхом встановлення середньострокових цілей для кожної з них, що усунуло б необхідність постійного їх взаємоузгодження в короткостроковій перспективі. У межах узгодження середньострокових цілей необхідним є чітке визначення однієї цілі грошово-кредитної політики України. У довгостроковій перспективі найбільш ймовірним є запровадження таргетування інфляції – стратегії грошово-кредитної політики, за якої встановлюється довгострокова стратегічна ціль по інфляції. Також доцільним було б підписання спільного меморандуму чи іншого правового акта між Національним банком України та Кабінетом Міністрів України з питань встановлення єдиного довгострокового цільового показника (наприклад, з інфляції) та координації дій з його дотримання. Окрім цього, більш гнучкою і ефективною грошово-кредитна політика буде за умови розвиненого фінансового ринку, а саме, ринку державних цінних паперів.

Таким чином, узгодженості грошово-кредитної і фіскальної політики в Україні, на нашу думку, сприятимуть такі принципи їх координації, як: незалежність центрального банку з чітким встановленням його головної цілі, в тому числі заборона або обмеження прямого кредитування уряду центральним банком, а також збалансованість бюджету або обмеження його дефіциту.

Література:

1. Лагутін В.Д. Бюджетна та монетарна політика: координація в трансформаційній економіці: монографія/ В.Д. Лагутін. - К.: КНТЕУ, 2007. - 247 с.
2. Мороз П.А. Теоретичні основи необхідності координації грошово-кредитної та бюджетної політики як умова економічного розвитку // Інвестиції: практика та досвід №15/2014
3. Пріоритети бюджетної політики та економічне зростання в Україні : Т. 1 / М.Я. Азаров, Ф.О. Ярошенко, В.М. Геєць (кер. авт. кол.) та ін. – 2004. – 640 с.
4. Серебрянський Д., Капелюш А. Взаємодія фіскальної та монетарної політики в умовах фінансової стабілізації економіки України // Вісник Національного банку України, червень 2015. - УДК 336.02: 336.71(477).

Сергій ШЕЛУДЬКО

*аспірант кафедри банківської справи
Одеський національний економічний університет*

PRO ET CONTRA ВАЛЮТНИХ ІНТЕРВЕНЦІЙ НБУ В УМОВАХ СТАГФЛЯЦІЇ

Важливе місце серед заходів щодо запобігання або мінімізації негативних наслідків курсових коливань посідають валютні інтервенції центрального банку, застосування яких Національним банком України (далі – НБУ) вважається дієвим кроком на шляху до утримання курсу національної валюти на прийнятному рівні.

Хоча, після відмови в лютому 2014 р. від офіційного курсоутворення, керівництво Регулятора декларує перехід до інфляційного таргетування в проведенні грошово-кредитного (і валютного) регулювання, НБУ доволі активно здійснює інтервенції на внутрішньому валютному ринку – тобто, намагається прямо вплинути на формування ринкового валютного курсу. Через те, що сьогодні економіка України знаходиться в стадії стагфляції [1, с. 5], а обсяги золотовалютних резервів НБУ не можна назвати суттєвими, постає справедливе питання: а чи є сенс у наявних економічних умовах здійснювати валютні інтервенції задля зміцнення курсу національної валюти?

Аналіз окремих аспектів валютних інтервенцій знаходимо у працях О.І. Береславської, О.В. Дзюблюка, Ф.О. Журавки, Хорхе Каналеса-Кріленко, Пітера Кенена, В.І. Міщенко, Л.М. Рябініної, Расмуса Фатума, Джейкоба Френкеля, Оуена Хампейджа та багатьох інших учених-економістів.

Метою цього дослідження є визначення аргументів «за» та «проти» використання НБУ валютних інтервенцій в умовах стагфляції в Україні.

Проведення валютних інтервенцій є доцільним за наступних умов: достатнього обсягу золотовалютних резервів (за рахунок яких і здійснюються інтервенції); функціонування повноцінного внутрішнього валютного ринку; високого розвитку банківської системи (та наявності ринкової дисципліни серед уповноважених банків); довіри до центрального банку та уряду; наявності змін основних макроекономічних показників країни [3, с. 178].

Варто визнати, що сьогодні в Україні певною мірою виконуються лише дві з перелічених умов, хоча й з цим твердженням можна сперечатися. Для